

Pohyb a spočinutí

Není mnoho autorů, kteří dávají veřejně nahlédnout do svého tvůrčího zákulisí, kteří by se odhodlali riskovat prezentaci svých uměleckých záměrů ve stavu zrodu nebo pokusů. Jestliže mladý akademický malíř Jan Jüngling neváhá předstoupit před kritické zraky znalců i širšího publika se souborem prací, které plánovitě vytvářel jako vědomou průpravu k výtvarnému zvládnutí mnohem náročnějšího programu pro své malířské dílo, aby si ověřil v otevřené konfrontaci nosnost jeho zaměření i svoje vlastní síly, svědčí to nepochybně o cílevědomosti a odpovědnosti jeho tvůrčího přístupu.

Na první jeho samostatné výstavě v Galerii mladých v Praze roku 1978 jsme se setkali s obrazy z lékařského prostředí nemocnic a operačních sálů, které v monochromních, smaragdově zelených tónech s bělobou prokazovaly autorovo zaujetí pro etickou, psychickou i odborně rutinní stránku medicíny a lidí kolem ní, jakož i smysl pro zachycení atmosféry, která ji provází. Tento rys po obsahové stránce vyvážil ještě dosti zřetelnou příbuznost jeho projevu se způsobem malby jeho profesora na pražské Akademii výtvarných umění, Františka Jiroudka. Již od absolvování školy v roce 1976 se Jan Jüngling zúčastňoval řady kolektivních výstav a téměř všech oficiálních a jubilejních přehlídek výtvarného umění i tvůrčích akcí, které na rozmanitá témata vypsali Svaz českých výtvarných umělců a Český fond výtvarných umění, na nichž osvědčil mnohostrannost svého talentu.

Od roku 1980 se ale zároveň soustřeďuje na přípravu dlouhodobější koncepce malířské tvorby a dochází k dvěma námětovým pólům statických motivů a výrazného tanečního pohybu. Podnět k této myšlenkové ose dalo autorovi zhlédnutí baletního přestavení Čas člověka v pražském Národním divadle. Na této inscenaci, zejména pokud jde o vstupní kreaci dle textu sumerské literární památky Nárek nad zkázou města Ur, malíře přímo fascinovala obsahová náplň a emotivní působivost moderního, hudebně pohybového výrazu.

Na výstavě představují autora práce z obou těchto koncepčních rovin. Klidové studie mají za námět motivy z denního života, zachycující výjevy z různého prostředí veřejného i domácího, z tržišť, dostihů, divadelních zkoušek a scén, nebo nesou název Pohled, Očekávání, Zamyšlení, Odpočinek apod., znázorněny i polofigurou či hlavou. U těchto prací menšího formátu však autorovi nejde ani tak o vyjádření obsahu, jež napovídá označení, jako o variantní zkoušení a hledání optimálního výrazu v podkladové kresbě tužkou i v překrývající ji pololazurní malbě. Obměňuje se tu určitý typ kresebného přednesu, který je velmi spontánní a je základem skladebné struktury. Linie kromě vlastní zobrazovací funkce zaplňuje zejména starší studie síti různoběžek, členících plochu na množství políček, podobně jako olověné pásky ohraničující barevná skla vitrají. Také kolorit těchto prací je si navzájem velmi příbuzný a často v kresbě i barevném řešení opakuje základní rozvrhové schéma. Některé motivy jsou pojaty abstrahovaněji, ale vazba na skutečnost zůstává zřejmá i při zběžnosti provedení, jež se nevyhýbá ani kolážním korekcím. Repetice obdobných prvků má v předsevzatých pozdějších malířských dilech zřejmě vyústit v potvrzení sledované koncepce a nalezení osobitého kompozičního přístupu i přednesového projevu.

Tyto rysy se již v mnohem vyzrálejší podobě promítají v námětech inspirovaných zmíněným baletem. Na listech velkého formátu zachycuje své dojmy a postřehy z mnohokrát navštíveného přestavení, které na sebe nechal bezprostředně působit a dával se vždy znovu

strhovat jeho mocným autentickým zážitkem, jehož kinetiku pak ve svých pracích fixuje. Nalézáme tu překvapivou příbuznost expresivní řeči uměleckého tanečního výrazu, který překonává jazykové hranice a pracuje v podstatě s obraznou vyjadřovací schopností gest, pozic a pohybů, s jejich skladbou v prostoru a čase, s jejich vzájemnou návazností ve spojení s plynutím hudby a řešením scény, ve srovnání s obraznou mluvou výtvarného díla. Jan Jüngling ve svých pracích tohoto technického okruhu prokazuje vyhraněnou schopnost zachytit právě ty okamžiky baletních fází, které v nehybné výtvarné podobě vyjadřují jeho dynamiku i obsahový význam. Přitom kompoziční uspořádání figur i zasazení baletního výjevu do imaginárního prostoru jevištní scény jsou v malířově podání integrovány ve smyslu myšlenkového zacílení hudebního díla a jeho choreografické interpretace. Proto naléhavé poselství starého Sumeru, že mír je nutno proti ohrožení a proti nebezpečí války neustále bránit, dává aktualitu a společenskou zaměřenost, která je autorovi v celé dosavadní tvorbě vlastní, i těmto jeho studiím.

I když tedy vystavený soubor figurálních kompozic Jana Jünglinga by měl být v nevysloveném podtextu chápán jako přípravné stadium, dokládá zejména ve své hlavní části – nepochybné výtvarné schopnosti i osobitost autora a je pro jeho další uměleckou dráhu podstatně víc než nadějným příslibem.

Vlastimil Vinter

Zdroj: Figurální kompozice z r. 1980-82, Katalogový článek

Malíř Jan Jüngling

Pomíjivé okamžiky našeho života zachycují kresby i obrazy akademického malíře Jana Jünglinga (nar. 5. 11. 1946). Říká-li pomíjivé, nemám na mysli ani nepodstatné, ani netypické. Naopak. Již v cyklu obrazů vzniklých během studia na pražské Akademii výtvarných umění (prof. František Jiroudek, 1970 až 1976) se malíř snažil postihnout momen-

ty, které často rozhodují o bytí či nebytí člověka. Práce inspirované lékařským prostředím prozrazují zaujetí medicínou, obdiv k lidem, kteří druhým vracejí to nejvzácnější — život. V monochromnosti obrazů, v nichž zelená je barvou operačních sálů a bílá barvou naděje, se ztvárňuje dějové napětí. Napětí okamžiku, pomíjivého, ale rozhodujícího.

EVA KONOVA

Již pro toto období umělcovy tvorby byl příznačný odpovědný přístup ke ztvárnění daného tématu. Studijní praxe mu umožnila důkladně se seznámit s nemocničním prostředím, s prací lékařů i ošetřujícího personálu. Záhy však přichází další téma, naplňující vzdálené předcházejícího. Společným jmenovatelem je opět zájem o člověka, snaha postihnout chvíle klidu i napětí jeho dnů.

V niterně vevnitř kresbách vstupujeme do rozličných domovů, procházíme pražskými ulicemi, obdivujeme památky našeho hlavního města, vnímáme hluk městské dopravy, nahlížíme do výkladních skříní... Trávíme chvíle svátečních odpolední a prožíváme shan pracovních dní, žijeme atmosférou velkoměsta. Jan Jüngling se v těchto dílech projevuje jako bystrý pozorovatel okolního dění. Od statických kompozic stále víc směřuje k dynamickému projevu. Pohyb je tím, co ho nejvíce láká k výtvarnému vyjádření. Ulice se zaplňují proudy lidí — Praha dneška viděná očima současníka. Jüngling ji pojímá jako jednu velkou divadelní scénu, v níž se odehrává bezpočet dějů. Chvilky čekání, chvíle spěchu, chvíle radosti i zklamání, tedy opět život kolem nás. Momenty, které se nevracejí, a přece zůstávají... Hluboce uchovány ve výtvarnickové paměti, znovu ožívají v jeho kresbách i olejomalbách s širokou epizodičností a silným citovým nábojem.

Jan Jüngling své náměty neopouští, rozvíjí je. Zároveň však přemýšlí o dalších tvůrčích záměrech. Poutavé téma mu nabídlo baletní představení Národního divadla v Praze, nazvané Čas člověka. Ztvárněná podle sumérské literární památky Nářek nad zkázou města Ur nese v sobě hluboký myšlenkový podtext: bránit mir. Tento aktuální odkaz zdůraznily všechny složky inscenace s emotivní působivostí. A v souladu s celkovým vyzněním představení vznikají opět nejprve kresby, pak pololazurové a nakonec olejové figurální malby. Jüngling znovu uchvátí pohyb, který se snaží co nejpřesvědčivěji postihnout a vyjádřit. Přitom z výrazovosti gest, tanečních pohybů a poloh volí s obdivuhodným citem především ty, které jsou rozhodující pro baletní představení jak z hlediska obsahu, tak i dynamiky jeho moderního pojetí.

Postižení pohybu v jeho nesčetných variantách samozřejmě předpokládá kreslířskou zdatnost. Právě o ní se malíř opírá, je mu základem i k rozměrnější figurální tvorbě v olejové malbě. V kresbě se rozvinul i jeho

cit pro výtvarnou zkratku, zdůrazňující dějové napětí. Expresivnost vyjádření je adekvátní hloubce malířova prožitku. Třebaže se nazaráná realita leckdy objevuje v abstrahované podobě, vždy je provázena životem, z něhož vychází. Život — to je neustálý pohyb. A život v pohybu je právě to, k čemu malíř Jan Jüngling především zaměřil své tvůrčí úsilí.

PŘÍPRAVNÝ KURZ NA VŠ ARCHITEKTONICKÉHO ZAMĚŘENÍ

**KRESBA
KOMPOZICE
DĚJINY ARCHITEKTURY
VYTVÁŘENÍ ARCHITEKTONICKÝCH MODELŮ
PŘÍPRAVA PORTFOLIA K PŘIJÍMACÍM ZKOUŠKÁM**

**SEZNÁMENÍ S VYSOKÝMI ŠKOLAMI - FA ČVUT, AVU, UMPRUM
VYSOKÁ ÚSPĚŠNOST U PŘIJÍMACÍCH ZKOUŠEK**

**kantova@ddmpraaha.cz | 222 333 812
Karlínské Spektrum, Karlínské nám. 7, P8
www.karlinskespektrum.cz**

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G